

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR, HUMORISTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polítich

SORTIRÁ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Molas, 24, entressol

Número soll, 5 céntims.

Atrassats. 10 céntims.

SUSCRIPCIÓ: Un any, 3 plas.—Mitj any, 1'50

Los suscriptors del interior, rebrán lo folletí encuadernat

PINTORS DEL DÍA

Unas quantas pincelladas
barreja de molts colors;

tot confós, tot moderniste...
¡Vetaqui nostres pintors!

SEGÓN FOLLETÍ DE LA COMEDIA **Lo Castell encantat**

L'AFANY

ULTIM FOLLETÍ DE DITA COMEDIA

LA SETMANA

Lectors meus, aquesta setmana si que no estich de *filis*. Voldria parlar de moltes coses y al fi y al últim no parlaré de res. Las desgracias taurinas me portan preocupat. No se 'l que 'm passa. Desde que la prempsa en general y fins l' *Estella de la Borratxa* dedica sueltos y més sueltos á honrar la memoria d' aquell infortunat, no se si deixarme la coleta. Creguin que jo faria carrera ab los *trastos* á la má. Per altre part penso diferentment, recordo l' expedició del Duch dels Abruzzos al polo nort, lo viatge en projecte á dit puesto pe 'l Compte de Caserta y... vaja, com qu' ara veix que als polítichs se 'ls ha ficat al cap lo ser exploradors jo ab tot y no serne si 'm pagaban els gastos encare m' hi arriscaría.

¡Ves qui ho tenia de dir! Tot un senyor Duch y un senyor Compte ferse la competencia! Sols falta qu' are surtin en Dato y en Silvela brallantse per averiguar qui va ser l' inventor de la sopa d' all. De segur, y m' hi jugaria 'l coll, que la cosa pararia malament. En Dato es home de génit ó sino llegeixin lo decret respecte als assumptos de Barcelona, que durant aquests últims días ha plantat pe 'ls nassos als *edils* de la casa gran. De resultas d' aquest ditxós paperot no n' están poch d' amohinats los municipals y 'ls del carretó del gossos. ¡Pobres de nosaltres si l' hi pujaba la mosca al nas!

Tornant á lo que deyam ó siga respecte al viatge al polo nort, me fa estrany que tot un pretendent de la Primpcesa d' Asturias tingui aquesta *grandiosa* ideya. ¡Com se coneix que las novelas de 'n Julio Verne son las sevas favoritas. Ben al revés d' un allre qu' arreglaba las cosas d' Espanya llegint las obras de 'n Paul de Kok! ¡Que n' havia fet de pastels inspirat ab aquellas porquerías!

Jo, si fos de la Primpcesa li aconsellaría que no ho fés; pot tenir un entrebanch, verbi gracia; surtirli un os que tant abundan en aquells paissos y *pare usted de contar*, Ah! no! no! Que 's deixi de romansos; si tant li agrada 'l gel, que vagi á la fábrica del carrer d' Arolas y per quince centims n' hi vendrán un kilo. ¡S' entent, si no l' han apujat!

Cregui á qui l'hi vol bé. Las exploracions aqueixas es dexan per un... Duch dels Abruzzos, que 's veu que no sap com matar lo temps. Avuy es passat de moda y sent aixís resulta ridícul alló de que 'ls guerreros se sacrificaban cent mil voltas la vida per captarse doblement las simpatías de la seva dulcinea.

Realisme! Realisme! Aixó es lo que convé! Lo demés es... buscar la lluna ab un cove!

MONFONT.

CRÓNICA HUMORÍSTICA

Vingan céntims

Que tú ets pobre, es ben palpable,
deya un senyó tot mudat
á n' en Blay qu' está tronat
y ab cara de miserable.
Tú escrius y fins tens talent
mes tens massa fanatisme;
créume, aixó del cristianisme
pot ser bó, mes es dolent
per quí té de tirar l' am
per pescá 'l pá omplint quartillas,
¡ja 'n pots fer de maravillas
que prou quedas mort de fam!
puig l' editor com té entés
que la moral ningú accepta
té ferm y fichso 'l precepte
¡Vingan céntims, caballers!

* * *

Té present que aquell que paga
fá com l' ase, 'l veit pretent
sens mirar si es bó ó dolent
lo llibret que tant l' alhaga.
No busca literatura
que en tal llibre es escarnida;
busca la passió embrutida
que ab lo bestia 'l configura,
y ab llibrets d' aquesta talla
quin preu es d' escás valor;
l' editó 's fá barba d' or
y se 'n riu que 'l tret no falla.
Ne tira molts, á milers
y 'ls despatxa en un instant
y éll somriu y vá exclamant.
¡Vingan céntims, caballers!

* * *

Té, aquí tens també á *La Esquella*,
periódich que vá corrent
de má en má entre aquest jovent
sens mirar si es bon trapella;
podrás dir qu' es immoral,
qu' es indigne que 's llegeixi,
mes no priva que s' engreixi
y s' enlayri molt, molt alt,
perque aquets sos redactors,
sap lo gust d' aquell que 'l paga
y ab escrits els afalaga
aumentant sos llegidors.
Y cregas, tenen entés
que sos escrits son camama;
mes l' editor riu y exclama:
¡Vingan céntims, caballers!

* * *

Té, aquí tens que l' altre día
en un article violent
contra 'ls toros de valent
ab fieresa l' empenia;
mes l' altre plana 's giraba
y trobavas retratat
com un *héroe* desgraciat
qui en l' *Arena* mort trobava.
Y aixís sempre hi veuhen clar;
un ciri per Sant Antoni
y un altre gros pe 'l dimoni,
sempre buscan nivellar.
Per lo tant Blay, escriu més
deixant ab tot lo moral
fes com aquest y crida alt
Vingan céntims caballers!

Boca Ceca.

HISTORIA VELLA

Are y sempre.

La mar tranquila, enlluhernadora, reflectint los raigs del sol, fereix la mirada ab son brill d' acer brunyida.

Los molls son plens de gent desenfeynada, y amichs, que 's despe. deixen dels infelissos soldats que van prenent lloch en las Golondrinas,

que 'ls transportan á la inmensa nau que va xuclantlos y estivantlos en sas grandiosas entranyas, com bultos de carn humana.

Una parella resta en las escalas aprofitant los últims moments; ella es alta, guapatassa, ab uns ulls dominadors y una puresa de ratllas com las estátuas gregas, una xicotassa que s' emporta totas las miradas; ell es moreno, ample d' espatllas, lo verdader tipo del home format á la ombra del trevall sense qu' hagi minat aquella naturalesa sanitosa la baba del vici. Agafats de las mans, los ulls espurnejantlos hi, se donan l' últim adeu y li diu éll ab veu tremolosa:—la teva imatge no s' allunyarà de mí y será 'l bálsam que mitigará las fatigas que m' esperan en aquella terra poch propia pera nosaltres; si la mort m' hi reclama me sorprendrá ab lo nom de Deu y 'l teu entre 'ls llabis;—y ella baixet, baixet, sens esma, l' hi jura que será seva ó de cap més home, si enllá del mar l' hi espera la fossa; y un petó á la esgarrapada es lo punt final d' aquesta escena.

Lo vaporet s' allunya emportantsen la darrera tanda; un mocador mogut per la má febrosa de l' enamorat parla pe 'ls llabis, y la pobre noya doblegada pe 'l pes del infortuni cau sense sentits en brassos dels que l' acompanyan.

Lo vapor, rondinant y llensant grossas glopadas de fum negre, deixa sentir los esbufechs de sos pulmóns d' acer, y desfentse de las amarras, issa l' áncora, sortint magestuosament com lo rey del mar cap á la boca del port, com fugint per no volguer contemplar las miserias y llágrimas que deixa en terra.

*
**

Tot lo vehinat es per las portas. Una restallera de cotxes omplena 'l carrer, y 'ls cotxeros, los faldóns arremangats, los barrets de copa tirats al clatell, ab la llesca de pá als dits, menjan tranquilament la sardina escabetxada ó 'l tall de bacallá que 'ls té de fer esperar l' hora del dinar, y entre caixalada y trago ribuen y renegan per no perdre la costúm.

La quitxalla s' atropella y 's baralla á la porta de casa la núvia ab l' afany de ser tots lo primer que volen véurerla y privant lo pas als convidats, que molt endiumenjats y presurosos van acudint ab la por de haber fet tart.

A dalt del pis las amigas vesteixen á la núvia, que ullerosa y cara sería las deix fer sens escoltar ni fixarse ab las parauletas y miradas de enveja qu' algunas l' hi endressan.

Sa mare l' hi pregunta tota confosa lo perque de tal tristesa.—Filla meva—li diu—¿qu' es lo que 't passa en un día com avuy en que ta cara hauría de reflectirshi un cel; qu' es lo que amagas en ton cor que ni ta mare pot saberho?—Rés—diu ella, y mirántse á unas de sas amigas qu' acaba de posarli 'l ramellet de taronjina apuntat ab una agulla damunt del pit, pregunta:—¿Ja estich endagada?... donchs quant vullgan podém marxar,

Desfilan per las escalas los convidats ribent y parlant ab veu alta; los

xicotets saludan ab crits la presencia de la núvia; se sent lo tancament de portellas, los cotxes fent ressonar l'empedrat s'allunyan, y 'ls vehíns després d'haber retallat prou y descuydat los respectius quefers, van ficantse cada hú á casa seva... y queda sol y reposat lo carrer.

*
**

¡Pobre mare! Sempre riu y ab una rialla trista que trenca 'l cor. Va de l'una botiga á l'altre fent mitja tot lo sant día, y seguida de la maynada que li fan explicar la historia que 'ls ha contat deu mil voltas, y conta altre vegada á tothom qui vol escoltarla; es l'única manía que furga constantment en son cervell desequilibrat; lo vehinat la sab de memoria y la comenta ab un *li está molt bé*, que demostra l'egoisme del cor dels homes.

Sentintla com s'explica l'infelissa dona, ensemps la quitxalla riu de las muecas extravagants que la fesomia nerviosa traslluheix l'estat de l'ánima de la pobre mare.

A. MAS Y CASANOVAS.

(Acabaré.)

LAS COSAS CLARAS

Ab franquesa y parlant clá
com ja he fet altres vegadas
vos diré sens ferhi embuts
ab tres ó quatre paraulas
lo perque 'm firmo *Clá y Net*;
la cosa no es gens estranya,
es perque soch com avans
aymant de las cosas claras.
M'agrada la clara d'ou
com també ben clara l'aygua;
y l'escudella també
y fins la sopa escaldada.
Clara la roba d'istiu,
clara també la corbata

sino tinch de portar dol,
(entenems' que no hi pensaba)
clara la tinta qu'eschich,
clara la lletra en las cartas;
clara m'agrada la llum
al vespre quant sopo á casa,
clara també aquella veu
del tenor que un *solo* canta
amich soch de la vritat
perque també la veig clara.
¿Qué més te puch dir, lector?
¿Tinch ó no rahó sobrada
per firmarme jo *Clá y Net*?

Donchs si estás convensut *basta*.

CLA Y NET.

DE TOT ARREU

En los espayosos locals de la «Joventut Católica» s'hi doná 'l diumenge prop-pas-sat lo dinar acostumat á 60 pobres, servit pe 'ls mateixos socis y presidit per nostre Ilustríssim Prelat.

Daba en vritat, goig veurer aquella enfilrada de caras secas y plenas de miseria com engullían, més que menjar, los plats servits ab ver carinyo per aquell jovent.

Després del ápat, lo senyor Bisbe repartí á cada pobre una pesseta que, junt ab un pá de tres lliures feya fer la cara més alegroya á tota aquella munió de desgraciats que sortían de la Joventut ab la rialla entre 'ls llabis.

A varios qu' esperaban baix l' escala 'ls hi foren repartits dos rals á cada hù.

¡Si totas las Societats barceloninas imitessin aquest exemple, quantas llágrimas s' aixugarían!

—Lo diumenge prop-passat, conforme anunciárem, tingué lloch en lo «Centre Moral de Sant Francisco de Paula», l' inauguració de la temporada de 1900 á 1901.

L' obra escullida fou lo drama en tres actes, publicat en nostre folletí *Incapacitat*, acullida ab estrepitosos aplausos pe 'l numerós y distingit públich qu' omplía la sala d' espectacles.

Lo desempenyo, principalment los senyors Saigí, Martí, Miralles y Cortadellas fou inmillorable, com també ab molta discreció per part dels senyors Canela, Puig, Capa y algún altre, quin nom sentim no recordar.

Acabá la funció ab la xistosa sarsuela *El martes de Carnaval*, que feu las delicias de tant distingida concurrència.

En lo drama *Incapacitat*, s' estrená una decoració de jardí y una de sala mitjana de gran afecte, per l' acertat de colorit y la bona perspectiva de la primera.

Un aplauso al autor, lo soci del mateix Centre senyor Canela.

—Diumenge passat en lo «Patronat del Obrer» del Poble Nou tingué lloch, devant d' una numerosa y distingida concurrència, la representació del bonich drama castellá *La paz del hogar*, desempenyat admirablement pe 'ls senyors Cuspinera, Casamajó, Marco, Rialp, Montserrat, Brunet, Borrás, Nun y Caballer, qu' estigueren á l' altura de verdaders actors. Mereix també un aplauso apart lo conegut pintor Carlos Camerino, per la decoració que presentá deguda al seu pinsell.

Per fi de festa posaren en escena la bonica comedia *Cura de moro*, que feu passar un rato agradable a tots quants se trovaban dintre l' espayosa sala del local que 'ns ocupém.

—Los cárrechs per la Junta directiva de l' Academia de Sant Just y Pastor, han quedat nombrats del modo seguent: Conciliari, Dr. D. Joseph I. Gatell, Pbre; Director, D. Francisco Pagés; President, D. Antoni Marca; Tesorer, D. Melcior Marcet; Contador, D. Pere Cavedo; Bibliotecari, D. Enrich Va; Secretari, D. Joseph Mas y Vice-secretari, D. Joseph Paredes.

En la mateixa Academia está preparada per demá una bonica vetllada, ahont hi llegirán escullits treballs literaris los senyors Martí, Catasús, Marca, Armengol, Marcet, Cavedo y Bragulat. Lo senyor Mas llegirá una Memoria respecte 'ls treballs de dita societat. Promet també ser molt lluhida la part musical, tenint present los senyors que s'han fet cárrech de la mateixa.

De fora

—Diumenge passat en la parroquia de Sant Feliu del Recó cantá missa nova 'l Reverent Jaume Padró Ramoneda, fill de Sant Esteve de Castellar, essent padrins lo president de l' Academia Católica de Sabadell don Joseph Fonoll Rovira y la senyora donya Fermina Ruíz, viuda de Bosch.

En l' ofici feu un elocuent sèrmó lo Rvnt. Pere Buguñá. També 's celebrá un espléndit dinar, passant de 60 los convidats.

Desitjém al nou sacerdot tota classe de prosperitats en son nou ministeri, ensemps que desde LA BARRETINA 'l felicitém coralment.

—Lo día 7 del corrent mes á Sabadell van obrirse 'ls quatre Centres d' ensenyansa del Catecisme, baix la direcció de 40 socis de l' Academia Católica y de son Prefecte general don Ramón Picart.

CORRESPONDENCIA

Jaume Niubó Puig.—Va la ressenya. L' himne no ha sigut possible enquir-lo. Quedan enviats los monólechs de regalo.

A. de B. Castro.—Ficis en lo que l'hi deya la setmana passada.

Francesch Colomer.—Quedarà insertada en lo día que desitja.

Un pixa-tinté.—Ne tením molts.

Pau Tara.—Trevalls bilingües no resultan.

P. Pagés Rueda.—Mil gracias per la atenció.

Pere Salóm Morera.—Rebudas las cinch pessetas; las reformas se farán á primers d' any. Los epitafis en son día.

Llevant.—Al torn.

Lleó.—Gracias per l' oferta, pero com

que ja n'hi han dos creyém que ja son suficientes.

Carmetlo de menta.—¡Deu me 'n quart de publicarho! ¿Que no veu que 'ns agafarian per terroristas?

Un parent del Taio.—Si 'm vol creure á mí tallis la coleta que no serveix.

T. Rovireta.—Va bé.

Lo Sargento Boina.—Me 'n alegro dé conéixel. ¿Y 'ls nens y la senyora bons?

Cap de fusta.—Fassis donar una mirada que 'm sembla que no está bó.

La somera de Balaam.—Es tant irracional com el seu nom.

R. I. P.—Ja ho diu voste mateix. *Requiescat in pace.*

Prou per avuy.

Quedan cartas per contestar.

REALITAT

I

De tant lleig don Pep Rifá
fástich fá;
Té un génit... ni 'l ví de sis,
¡infeliz!
En quant á lo seu sabé
no sap ré;
Y en cosas de religió,
no hi creu, no;
Un burro, lleig y demés,
home indigne se 'l alabi...
el mon l' anomena SABI
no mes perquè té calés.

II

En cambi don Joan Ribot
es guapot;
las ciencias totas las sap,
un gran cap:
De fondo molt religiós,
¡que ditxós!
Dels tipos que 's fan tractables,
per amables;
Es home de clatell net,
sábi, bó, guapo... el mes curro,

aquest se 'l tacha de BURRO
sols perquè no té un xavet.

M. P. M. (NENI)

*

**

Jo venero á una María
més guapa que un raig de sol,
més que un jorn de primavera,
més que un bell ramell de flors.
Estich tant enprendat d' ella
que hi penso de nits y jorns
y l' hi faig forsa moxainas
y l' arruixo de petons,
y ella 'm pach' tantas caricias
ab aquell somriurer dolç
que la fa tant escayenta
que fa s' estimi de bó.

.....
La María que venero
es la Verge dels Dolors,
molt més guapa y més xamosa
que no pas un raig de sol,
més que un jorn de primavera,
més que un bell ramell de flors
y que guardo á una capella
engarlandada de flochs.

SANTIAGO BELETA GASSULL.

Als mogots montserratins

jo voldria viuri sempre,
fins á l' hora de morir.

Als mogots d' aquesta terra
ditxosos podeu estar,
de guardarne en vostre serra
la Reyna de terra y mar.

Y quant ja la fera parca
m' ha existencia hagues robat,
que m' obrissin una fossa
en lo cor del Monts.rrat.

Jo hos envejo aqueixa gloria
(si es qu' enveja 's pot tenir)

JOAN COSTA DEU.

Solució al andagrama: Pou

Regalo extraordinari

que fa LA BARRETINA á sos llegidors en lo present mes

Un cap de brot

Monólech cómic en prosa de en
A. Mas y Casanobas.

Preu: 0'50 ptas.

L' usurer

Monólech dramátich y en vers de
en Santiago Beleta y Gassull.

Preu: 0'50 ptas.

Els que presentin aquest número podran recullir las dos obras per lo escás valor de 25 céntims de pesseta.—Els subscriptors 15 céntims passant á recullirlas en nostre Administració, *Molas, 24, entressol.*

Serveys de la Companyia Trasatlántica

DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.—Una expedició mensual á Centre América.—Una expedició mensual á Río de la Piata. Una expedició mensual al Brasil arriant fins al Pacífich.—Tretze expedicions anyals á Filipinas.—Una expedició mensual á Canarias.—Sis expedicions anyals á Fernando Póo.—156 expedicions anyals entre Cádiz y Tanger, arriant fins á Algeciras y Gibraltar.—Las fechas y escalas s' anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixis als Agents de la Companyia

Eduardo Albacar, impressor: Valencia, 247.—Barcelona.